

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
Odbor Parlamentný inštitút

Edícia: Prehľady

06/2020

Informácia o aktuálnej ekonomickej a sociálnej situácii v Slovenskej republike

Vypracovala: Ing. Martina Hogenová, Odbor Parlamentný inštitút

Schválila: Mgr. Natália Švecová, riaditeľka Odboru Parlamentný inštitút

Bratislava

25. novembra 2020

Anotácia:

Predložený materiál prináša stručný štatistický prehľad o vybraných ukazovateľoch ekonomického a sociálneho vývoja v SR.

Kľúčové slová:

HDP, nezamestnanosť, zamestnanosť, mzda, inflácia, stavebná produkcia, priemysel, cestovný ruch, štátny rozpočet, zahraničný obchod

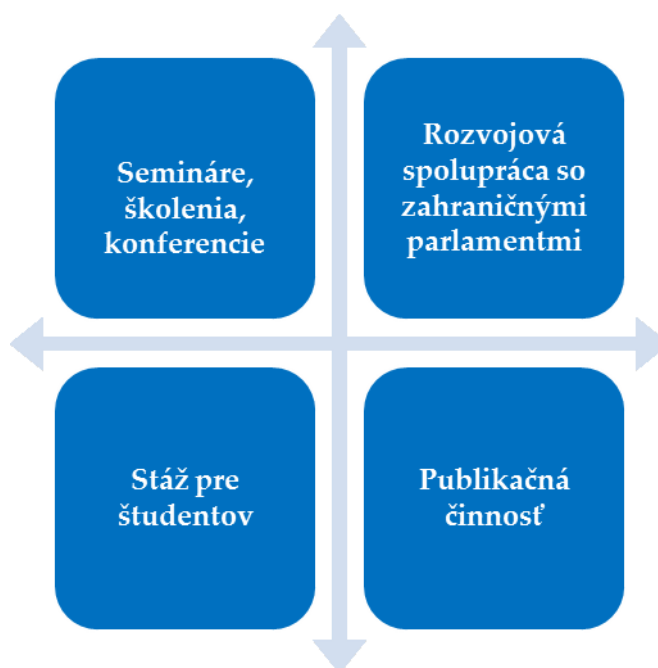


Postavenie Odboru Parlamentný inštitút definuje § 144 zákona NR SR č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky, podľa ktorého Parlamentný inštitút plní informačné, vzdelávacie a dokumentačné úlohy súvisiace s činnosťou NR SR a jej poslancov. Súčasťou odboru je aj Oddelenie Parlamentná knižnica a Oddelenie Parlamentný archív.

V rámci informačnej činnosti Odbor Parlamentný inštitút vydáva spravidla tieto informačno-analytické materiály:



V oblasti vzdelávania Odbor Parlamentný inštitút zastrešuje úvodné inštruktážne semináre najmä pre novozvolených poslancov, účasť Kancelárie NR SR na parlamentnej rozvojovej spolupráci určenej pre zahraničné parlamenty, stážový program pre študentov vysokých škôl, ako aj ďalšiu vzdelávaciu, prednáškovú a publikačnú činnosť.



Materiál slúži výlučne pre poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a zamestnancov Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne alebo iné odborné poradenstvo v danej oblasti. Údaje, použité v materiáli, sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom Odboru Parlamentný inštitút a autorov.

Obsah

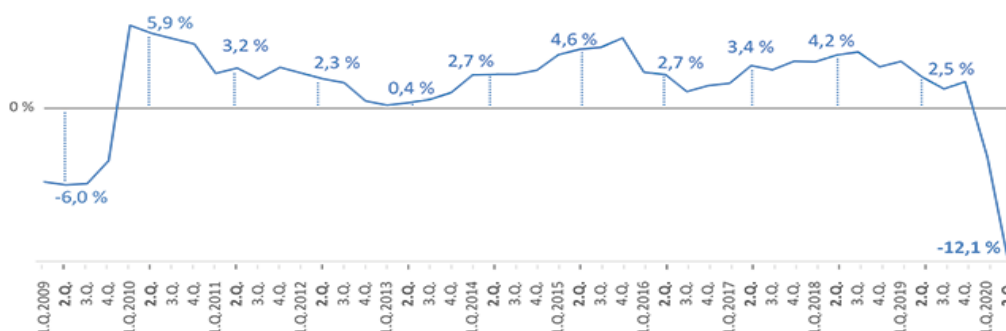
1. Hrubý domáci produkt v druhom štvrťroku 2020	4
2. Rýchly odhad HDP a zamestnanosti v treťom štvrťroku 2020	5
3. Nezamestnanosť	6
4. Zamestnanosť	8
5. Priemerná nominálna mesačná mzda	10
6. Vývoj jadrovej a čistej inflácie v októbri 2020.....	11
7. Stavebná produkcia v septembri 2020.....	12
8. Priemyselná produkcia v septembri 2020	13
9. Vývoj cestovného ruchu v septembri 2020	13
10. Saldo štátneho rozpočtu	16
11. Vývoj zahraničného obchodu	18
12. Použité zdroje.....	19

1. Hrubý domáci produkt v druhom štvrťroku 2020

Reálny hrubý domáci produkt (HDP) sa medziročne znížil v stálych cenách o 12,1 %, čím slovenské hospodárstvo dosiahlo historicky najvyšší prepád od roku 1996. Slovenská ekonomika sa v tomto roku dostala do záporných čísel po desaťročnom nepretržitom raste od finančnej krízy v roku 2009. Doteraz najnižší pokles výkonu ekonomiky sa prejavil v druhom štvrťroku 2009, kedy pokles HDP dosiahol 6 %. Vplyv pandémie COVID-19 sa významne prejavil práve v druhom štvrťroku 2020. HDP v druhom štvrťroku 2020 klesol v porovnaní s druhým štvrťrokom 2019 o 12,1 % v **stálych cenách**. Po očistení o sezónne vplyvy bol HDP v porovnaní s prvým štvrťrokom 2020 reálne nižší o 8,3 %. V **bežných cenách** sa objem HDP **znížil o 10,4 %** a dosiahol objem 21 200,1 mil. EUR.

Graf č. 1: Vývoj hrubého domáceho produktu

Vývoj hrubého domáceho produktu
(medziročná zmena, stále ceny 2015)



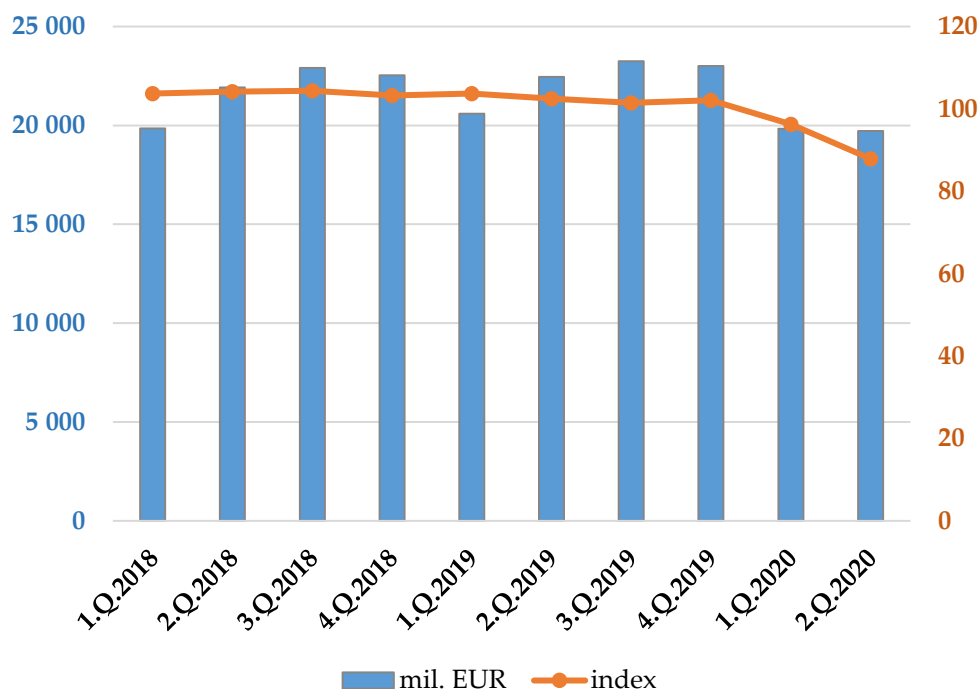
Zdroj: [Štatistický úrad SR](#).

Z vyprodukovaného hrubého domáceho produktu tvorila pridaná hodnota v druhom štvrťroku 2020 objem 18 953,6 mil. EUR v bežných cenách a medziročne reálne klesla o 12,2 %. **Pokles zaznamenala väčšina odvetví ekonomiky**, niektoré z nich o viac ako 20 %, napr. priemysel o 25,4 %, umenie, zábava a rekreácia; ostatné činnosti o 22,3 %. Dvojciferný medziročný pokles sme zaevidovali v stavebníctve o 18,1 %, obchode; doprave a skladovaní; ubytovacích a stravovacích službách o 15,7 %, informačných a komunikačných činnostiach o 14,8 %.¹

Medziročný vývoj pridanej hodnoty ukázal miernejší pokles ako sa očakávalo vzhľadom na všeobecnú situáciu spôsobenú koronavírusom. Prispela k tomu zvýšená aktivita v poslednom mesiaci druhého štvrťroka v kľúčových odvetviach priemyslu, najmä vo výrobe automobilov a tiež v malých podnikoch. K zmierneniu poklesu HDP prispelo aj kladné saldo zahraničného obchodu.

¹ Štatistický úrad SR, [Hrubý domáci produkt v 2. štvrťroku 2020](#), [cit. 19.11.2020]

Graf č. 2: Štvrťročné údaje HDP v stálych cenách vypočítaných reťazením objemov k referenčnému roku 2015



Tabuľka č. 1: Štvrťročné údaje HDP v stálych cenách vypočítaných reťazením objemov k referenčnému roku 2015 (hospodárstvo úhrnom)

	1.Q.2018	2.Q.2018	3.Q.2018	4.Q.2018	1.Q.2019	2.Q.2019	3.Q.2019	4.Q.2019	1.Q.2020	2.Q.2020
mil. EUR	19 854,2	21 914,8	22 901,4	22 533,3	20 587,0	22 451,8	23 252,8	23 003,8	19 832,4	19 724,8
index	103,70	104,20	104,40	103,30	103,70	102,50	101,50	102,10	96,30	87,90

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#).

2. Rýchly odhad HDP a zamestnanosti v treťom štvrťroku 2020

Ekonomika SR bola v 3. štvrťroku výkonnejšia ako sa čakalo, rýchly odhad HDP naznačil medziročný pokles len o 2,4 %. Hrubý domáci produkt v treťom štvrťroku 2020 v porovnaní s tretím štvrťrokom 2019 klesol o 2,4 % (v stálych cenách).

Po očistení výsledkov o sezónne vplyvy sa HDP medziročne znížil o 2,2 % a oproti druhému štvrťroku 2020 sa zvýšil o 11,7 %. V bežných cenách sa v treťom štvrťroku 2020 vytvoril HDP v objeme 24 442,2 mil. EUR, čo predstavuje medziročne pokles o 0,3 %.

Tabuľka č. 2: Rýchly odhad HDP a zamestnanosti v treťom štvrťroku 2020

Vývoj HDP a celkovej zamestnanosti ¹⁾

Ukazovateľ	zmena oproti rovnakému štvrťroku predchádzajúceho roka v %				zmena oproti predchádzajúcemu štvrťroku v %			
	2019		2020		2019		2020	
	4.Q.	1.Q.	2.Q.	3.Q.	4.Q.	1.Q.	2.Q.	3.Q.
HDP v stálych cenách ²⁾								
sezónne neupravený	2,0	-3,6	-12,1	-2,4	-	-	-	-
sezónne upravený	2,0	-3,8	-12,1	-2,2	0,6	-5,1	-8,3	11,7
Celková zamestnanosť								
sezónne neupravená	0,5	-0,5	-2,6	-2,5	-	-	-	-
sezónne upravená	0,2	-0,7	-2,1	-2,1	-0,3	-0,6	-1,0	-0,3

¹⁾ podľa metodiky ESA 2010; aktuálny stav k poslednému referenčnému štvrťroku

²⁾ zo stálych cien vypočítaných reťazením objemov k referenčnému roku 2015

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#).

Medziročný vývoj pridanej hodnoty naznačuje postupný návrat k predchádzajúcemu trendu pred pandemickou situáciou spôsobenou koronavírusom. Zvýšená aktivita v poslednom mesiaci druhého štvrťroku v kľúčových odvetviach priemyslu, najmä vo výrobe automobilov, pokračovala aj v treťom štvrťroku. Výrazne kladné saldo zahraničného obchodu bolo ťahané najmä zahraničným dopytom v oblasti automobilových výrobkov a významne tak prispieva k postupnému návratu do normálu.

Celková zamestnanosť v referenčnom období dosiahla 2 391,1 tis. osôb. V porovnaní s tretím štvrťkom 2019 sa znížila o 2,5 %. Po očistení o sezónne vplyvy celková zamestnanosť klesla oproti tretiemu štvrťroku 2019 o 2,1 % a oproti druhému štvrťroku 2020 o 0,3 %.²

3. Nezamestnanosť

Počet nezamestnaných na Slovensku podľa Výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) dosiahol **v 2. štvrťroku 2020** v absolútnom vyjadrení 177,8 tis. osôb, medziročne **vzrástol o 14,7 % (o 22,8 tis. osôb)**. Takýto prudký nárast bol zaznamenaný naposledy pred desiatimi rokmi (v 2. štvrťroku 2010 vzrástol počet nezamestnaných medziročne o 28,5 %).

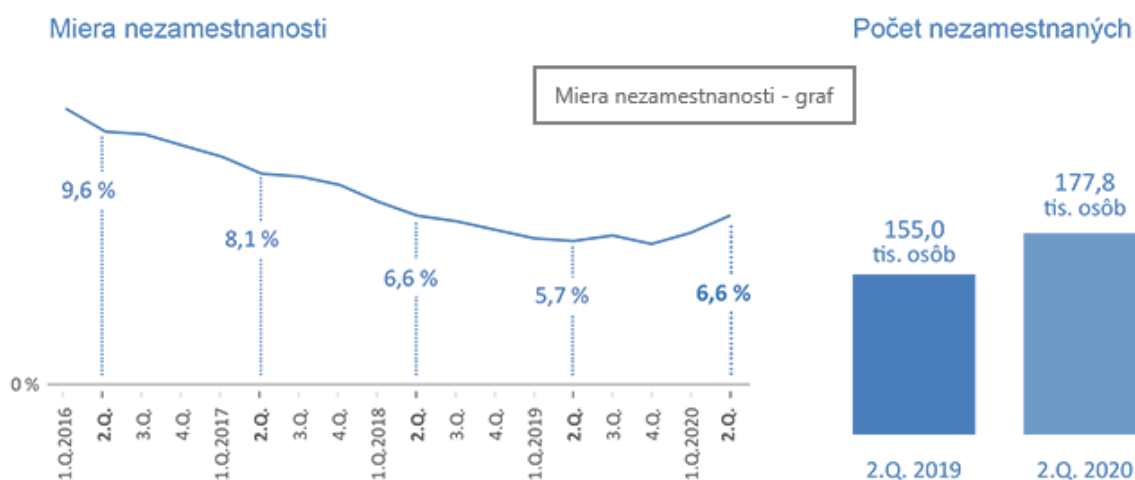
Dlhodobý pokles nezamestnanosti sa zastavil v prvom štvrťroku tohto roka, kedy nastala zmena trendu vo vývoji nezamestnanosti a počet nezamestnaných začal rásť.

² Štatistický úrad SR, [Rýchly odhad HDP a zamestnanosti podľa ESA 2010 v 3. štvrťroku 2020](#), [cit. 19.11.2020]

Medziročný nárast počtu nezamestnaných trvajúci aspoň dva štvrťroky za sebou bol zistený naposledy v 3. štvrťroku 2013.

Súčasná miera nezamestnanosti vzrástla medziročne o 0,9 p. b. na 6,6 %, dostala sa tak na úroveň spred dvoch rokov (2. štvrťrok 2018). Sezónne očistená nezamestnanosť sa oproti 1. štvrťroku 2020 zvýšila o 14,3 tis. (o 8,7 %) na 178,4 tis. osôb. V 1. polroku 2020 nezamestnanosť medziročne vzrástla o 7,8 % (pred rokom bol pokles o 16,2 %) a dosiahla 169,7 tis. osôb. Miera nezamestnanosti sa zvýšila o 0,5 p. b. na 6,3 %.³

Graf č. 3: Vývoj nezamestnanosti od druhého štvrťroku 2016 do druhého štvrťroku 2020



Zdroj: [Štatistický úrad SR](#).

V **októbri 2020** dosiahla miera evidovanej **nezamestnanosti 7,35 %**. V porovnaní s predchádzajúcim mesiacom poklesla o 0,08 p. b. (v septembri 2020 7,43 %), medziročne vzrástla o 2,41 p. b. (v októbri 2019 4,94 %). Počet uchádzačov o zamestnanie pripravených ihneď nastúpiť do práce dosiahol 201 281 osôb, čo je v porovnaní so septembrom pokles o 2 368 osôb (o 1,16 p. b.).

Miera nezamestnanosti vypočítaná z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie bola v októbri na úrovni 8,12 %. Medzimesačne poklesla o 0,06 p. b., medziročne vzrástla o 2,08 p. b.. Úrady práce **evidovali celkovo 222 242 ľudí bez práce**, čo je o 2 151 osôb menej ako v septembri.

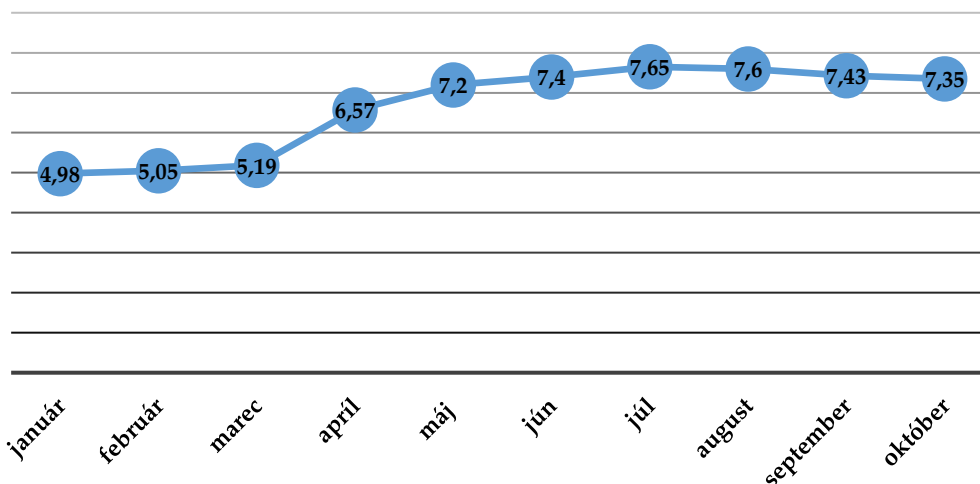
Celkovo bolo v októbri 2020 z evidencie vyradených 20 489 uchádzačov o zamestnanie, 16 610 z nich si našlo prácu, pre nespoluprácu odišlo 621 ľudí, ďalších 3 258 osôb bolo

³ Štatistický úrad SR, [Nezamestnanosť v 2. štvrťroku 2020](#), [cit. 19.11.2020]

vyraďených z ostatných dôvodov (starostlivosť o dieťa do 10 rokov, starostlivosť o blízku osobu, odchod do členského štátu EÚ a cudziny na dlhšie ako 15 dní a pod.).

Aj v októbri počet voľných pracovných miest prekonal hranicu 70 000, konkrétne ku koncu mesiaca ich úrady práce evidovali 74 921. V medzimesačnom porovnaní ide o pokles o 1 752 miest, pričom najviac voľných pozícií bolo v Bratislavskom kraji, a to 20 799 (podiel 27,76 %), najmenej v Košickom kraji 3 913 (podiel 5,22 %).⁴

Graf č. 4: Miera evidovanej nezamestnanosti v roku 2020 v %



Tabuľka č. 3 : Miera evidovanej nezamestnanosti v roku 2020 v %

Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Miera evidovanej nezamestnanosti v %	4,98	5,05	5,19	6,57	7,20	7,40	7,65	7,60	7,43	7,35

Zdroj: [MPSVaR SR](#).

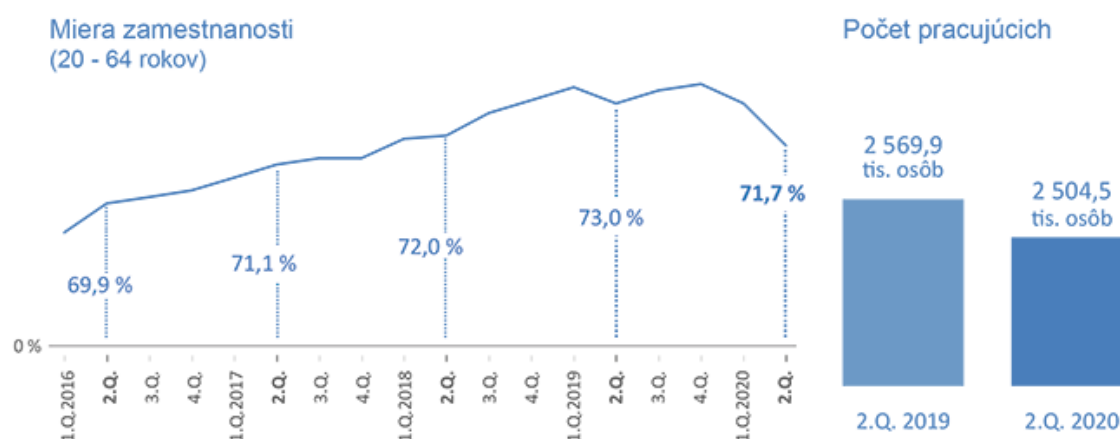
4. Zamestnanosť

Medziročný pokles zamestnanosti podľa Výberového zisťovania pracovných síl (VZPS), ktorý sa prejavil na začiatku roka, sa v **2. štvrťroku 2020 prehĺbil na 2,5 %**. Počet pracujúcich sa v absolútnom vyjadrení znížil o 65,4 tis. na 2 504,5 tis. osôb. Po odpočítaní osôb pracujúcich v zahraničí sa zamestnanosť na území Slovenska znížila o 2,4 % na 2 384,7 tis. osôb.

⁴ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Nezamestnanosť v októbri, Dostupné na: <https://www.employment.gov.sk/sk/informacie-media/aktuality/nezamestnanost-oktobri-opat-klesa-odzrkadluje-ucinnost-pomoci-zamestnavatelov-zamestnancov.html>, [cit. 24.11.2020]

Zamestnanosť najviac klesla v službách, medziročne sa znížila o 43,4 tis. osôb. V rámci služieb bol najväčší úbytok pracujúcich v doprave a skladovaní o 11,6 tis., ubytovaní a stravovaní o 11,1 tis. a vo vzdelávaní o 9,1 tis. Výrazne sa znížil počet pracujúcich v stavebníctve o 15,4 tis. Pokles zamestnanosti bol aj v priemyselnej výrobe o 7 tis. osôb a v poľnohospodárstve o 4 tis. osôb.⁵

Graf č. 5: Vývoj zamestnanosti od druhého štvrťroku 2016 do druhého štvrťroku 2020



Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

Zamestnanosť takmer vo všetkých odvetviach bola aj v **septembri** v medziročnom poklese, jeho tempo sa však u väčšiny z nich zmiernilo. Jediným odvetvím, v ktorom sa zamestnanosť v septembri zvýšila boli informácie a komunikácia, avšak aj tu sa tempo rastu spomalilo, medziročne vzrástla len o 0,5 %. **Najväčší pokles pretrvával v ubytovaní o 16,7 % a v činnostiach reštaurácií a pohostinstiev o 9,1 %.** Pokles bol aj v stavebníctve o 8,3 %, priemysle o 6,1 %, veľkoobchode o 4,8 %, maloobchode o 3,8 %, predaji a oprave motorových vozidiel o 2,9 %, doprave a skladovaní o 1,6 % a vo vybraných trhových službách o 0,4 %.

Rovnako aj v priemere za deväť mesiacov roku 2020 v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2019 vzrástla zamestnanosť len v informačných a komunikačných činnostiach, medziročne o 3,8 %. Znížila sa v ubytovaní o 10,8 %, činnostiach reštaurácií a pohostinstiev o 7,2 %, priemysle o 5,4 %, stavebníctve o 5,3 %, maloobchode o 3,9 %, veľkoobchode o 3,4 %, predaji a oprave motorových vozidiel o 2,3 %, vybraných trhových službách o 1,5 % a v doprave a skladovaní o 0,6 %.⁶

⁵ Štatistický úrad SR, [Zamestnanosť v 2. štvrťroku 2020](#), [cit. 19.11.2020]

⁶ Štatistický úrad SR, [Zamestnanosť a priemerná mesačná mzda vo vybraných odvetviach v septembri 2020](#), [cit. 19.11.2020]

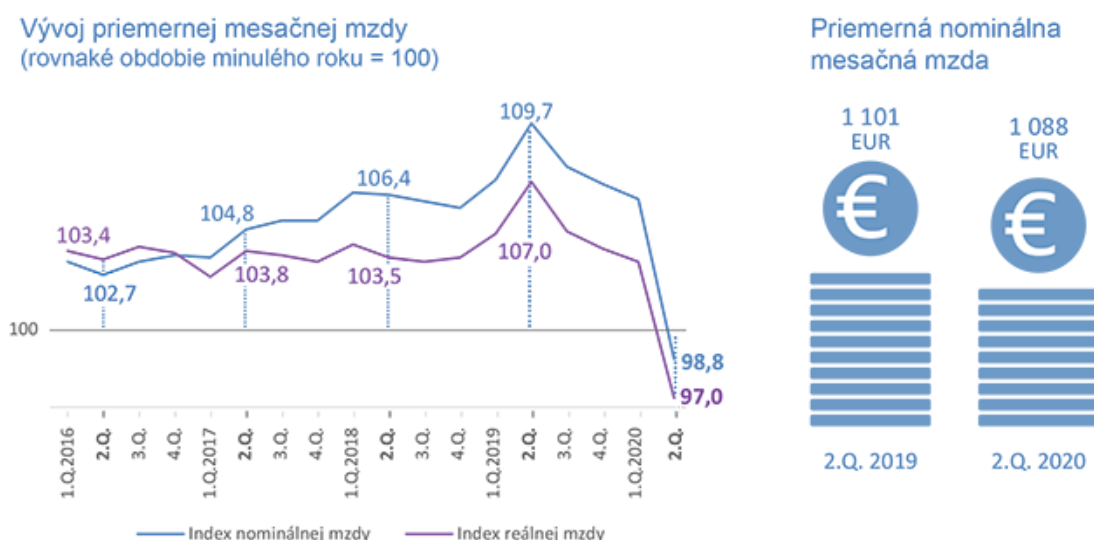
5. Priemerná nominálna mesačná mzda

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve SR dosiahla v druhom kvartáli 2020 hodnotu **1 088 EUR** a v porovnaní s 2. štvrťrokom predchádzajúceho roka sa znížila o 1,2 %. Priemerná nominálna mesačná mzda tak klesla v období samostatnej SR po prvýkrát.

Po zohľadnení miery inflácie pokles reálnej mzdy dosiahol 3 %. Sezónne očistená priemerná mzda oproti 1. štvrťroku 2020 klesla o 4,9 %.

V 1. polroku 2020 dosiahla priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve hodnotu 1 087 eur. Medziročne sa zvýšila o 2,4 %, tempo jej rastu sa oproti rovnakému obdobiu minulého roka spomalilo o 6 p. b. Reálna mzda vzrástla o 0,1 %.⁷

Graf č. 6: Vývoj priemernej nominálnej mesačnej mzdy od druhého štvrťroku 2016 do druhého štvrťroku 2020



Zdroj: Štatistický úrad SR

V septembri 2020 sa priemerná mesačná mzda vo väčšine odvetví medziročne zvýšila, pričom dynamika jej rastu sa oproti augustu zrýchlila. Nepriaznivo sa vyvíjala v predaji a oprave motorových vozidiel, po dvoch mesiacoch rastu došlo k poklesu a medziročne nižšia bola aj mzda v ubytovaní. V septembri 2020 oproti septembru 2019 **najväčší rast mzdy** pocítili v **maloobchode** o 8 % (dosiahla 825 EUR) a v činnostiach reštaurácií a pohostinstiev o 7,7 % (560 EUR). Zvýšila sa aj v informačných a komunikačných činnostiach o 6,2 % (1 991 EUR), veľkoobchode o 5,6 % (1 071 EUR), priemysle o 5,4 % (1 188 EUR),

⁷ Štatistický úrad SR, [Priemerná mesačná mzda zamestnanca národného hospodárstva v 2. štvrťroku 2020](#), [cit. 24.11.2020]

stavebníctve o 5 % (775 EUR), doprave a skladovaní o 3,2 % (1 037 EUR), vybraných trhových službách o 3,2 % (1 038 EUR).

Pokles priemernej nominálnej mesačnej mzdy bol už siedmy mesiac po sebe **v ubytovaní**, v septembri sa znížila medziročne o 3,2 % (dosiahla 775 EUR), v predaji a oprave motorových vozidiel klesla po dvoch mesiacoch rastu o 0,5 % (1 052 EUR).

Priemerná reálna mesačná mzda v septembri 2020, rovnako ako aj nominálna mzda, **medziročne klesla v ubytovaní a v predaji a oprave motorových vozidiel**. V septembri 2020 oproti septembru 2019 vzrástla v maloobchode o 6,5 %, činnostiach reštaurácií a pohostinstiev o 6,2 %, informačných a komunikačných činnostiach o 4,7 %, veľkoobchode o 4,1 %, priemysle o 3,9 %, stavebníctve o 3,6 %, doprave a skladovaní a vo vybraných trhových službách zhodne o 1,8 %. Klesla v ubytovaní o 4,5 % a v predaji a oprave motorových vozidiel o 1,9 %.⁸

6. Vývoj jadrovej a čistej inflácie v októbri 2020

V októbri 2020 medziročná **miera inflácie meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien (HICP) dosiahla hodnotu 1,6 %** (medzimesačná inflácia hodnotu 0,1 %). Jadrová inflácia dosiahla hodnotu 1,5 % a čistá inflácia hodnotu 1,3 %. Priemerná ročná miera inflácie (vyjadrená zmenou priemerného harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov oproti priemeru predchádzajúcich 12 mesiacov) predstavovala v októbri 2020 hodnotu 2,3 %.⁹

Tabuľka č. 4: Harmonizované indexy spotrebiteľských cien oproti predchádzajúcemu mesiacu

Ukazovateľ	2020											
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Spotrebiteľské ceny úhrmom	101,2	100,1	100,0	100,0	100,3	99,9	100,1	99,9	100,0	100,1	.	.
v tom: Potraviny a nealkoholické nápoje	102,2	100,3	100,2	100,7	101,3	98,5	99,2	99,0	99,5	100,4	.	.
Alkoholické nápoje a tabak	100,7	100,7	99,6	99,3	101,2	99,6	99,6	100,0	100,9	99,9	.	.
Odevy a obuv	98,5	99,2	101,4	101,3	100,1	99,4	99,6	99,7	100,6	100,3	.	.
Bývanie, voda, elektrina, plyn a ostatné palivá	101,7	100,1	100,0	100,1	100,1	100,1	100,1	100,1	100,1	100,0	.	.
Nábytok, bytové zariadenie a bežná údržba domácnosti	100,3	100,4	99,9	100,3	99,6	100,6	100,0	100,1	100,3	99,9	.	.
Zdravotníctvo	100,8	100,4	100,3	100,4	100,0	101,2	99,8	100,1	100,5	100,1	.	.
Doprava	101,6	98,5	97,8	96,4	98,8	100,9	102,2	100,5	99,3	99,9	.	.
Pošty a spoje	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	.	.
Rekreácia a kultúra	101,0	100,0	100,1	100,5	100,1	99,6	100,4	100,0	99,6	100,2	.	.
Vzdelávanie	100,5	100,1	100,0	100,1	100,0	99,8	100,0	100,0	101,8	100,5	.	.
Reštaurácie a hotely	100,7	100,5	100,2	100,3	100,0	100,7	100,6	100,3	100,3	100,2	.	.
Rozličné tovary a služby	100,8	101,0	100,4	99,8	100,2	101,1	100,3	100,1	100,3	100,1	.	.

Zdroj: Štatistický úrad SR

⁸ Štatistický úrad SR, [Zamestnanosť a priemerná mesačná mzda vo vybraných odvetviach v septembri 2020](#), [cit. 24.11.2020]

⁹ Štatistický úrad SR, [Harmonizované indexy spotrebiteľských cien v októbri 2020](#) a [Vývoj jadrovej a čistej inflácie v októbri 2020](#), [cit. 19.11.2020]

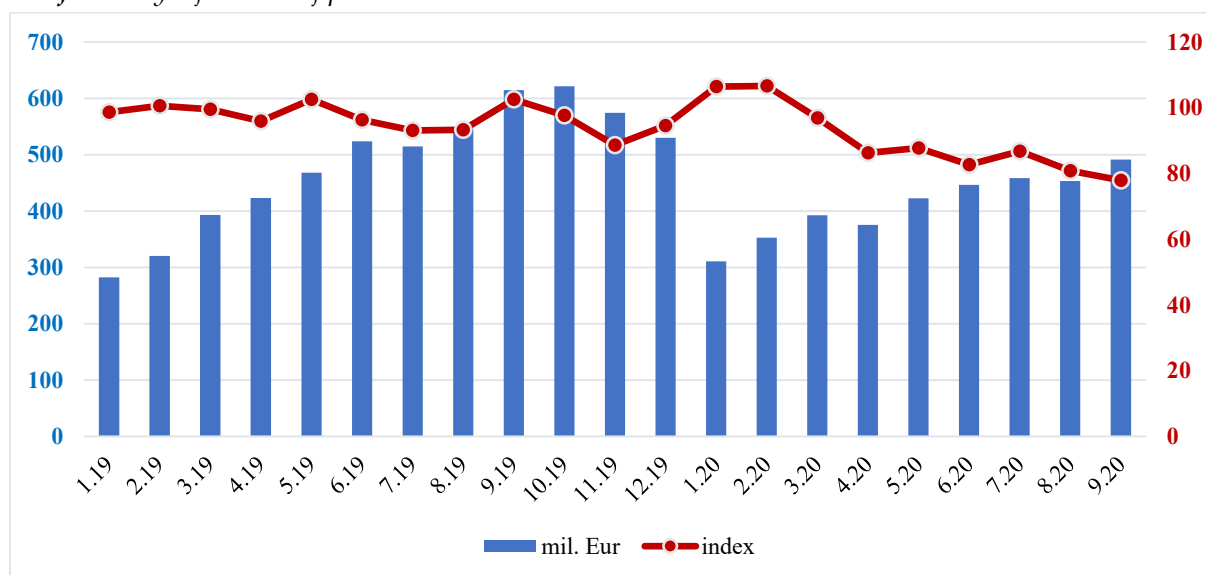
7. Stavebná produkcia v septembri 2020

Stavebníctvo v septembri 2020 kleslo medziročne **takmer o štvrtinu**. Domáca stavebná produkcia bola nižšia o 23,3 % a práce slovenských stavebných firiem realizované v zahraničí oproti rovnakému obdobiu minulého roka klesli o 6,3 %.

Prepad stavebníctva sa opäť prehĺbil. **Stavebná produkcia v septembri bola medziročne nižšia o 22,1 %**, čo predstavuje zvýšenie prepadu o takmer tri percentuálne body z augustových 19,2 %. Bol to najhorší výsledok od októbra 2016. Podľa predbežných údajov Štatistického úradu SR dosiahol celkový objem stavebných prác hodnotu 491 mil. EUR.

Vývoj stavebnej produkcie na domácom trhu ovplyvnilo zníženie novej výstavby, vrátane rekonštrukcií a modernizácií o 22,6 % a v opravách a údržbe o 30,3 %. V štruktúre tuzemskej produkcie nová výstavba tvorila 72,5 %, podiel prác na opravách a údržbe tvoril 23,4 %.¹⁰

Graf č. 7: Vývoj stavebnej produkcie v rokoch 2019 a 2020



Tabuľka č. 5: Stavebná produkcia v rokoch 2019 a 2020

	1.19	2.19	3.19	4.19	5.19	6.19	7.19	8.19	9.19	10.19	11.19	12.19	1.20	2.20	3.20	4.20	5.20	6.20	7.20	8.20	9.20
mil. Eur	282,20	320,40	393,00	423,00	467,90	523,80	514,40	546,60	614,60	621,60	574,20	530,00	310,70	352,40	392,40	375,30	422,50	446,50	458,20	453,30	491,00
index	98,60	100,60	99,50	95,90	102,50	96,30	93,10	93,30	102,50	97,70	88,60	94,50	106,40	106,60	96,90	86,30	87,70	82,70	86,70	80,80	77,90

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

¹⁰ Štatistický úrad SR, [Stavebná produkcia v septembri 2020](#), [cit. 19.11.2020]

8. Priemyselná produkcia v septembri 2020

Tempo medziročného poklesu priemyselnej produkcie sa znižovalo piaty mesiac za sebou, **v septembri 2020 dosiahlo zníženie už len 0,2 %**. Výroba dopravných prostriedkov bola mierne vyššia, medziročné oživenie sa prejavilo v siedmich z 15 zložiek priemyslu rovnako ako v auguste. **V súhrne za deväť mesiacov** od začiatku roka **klesla** priemyselná produkcia **medziročne o 12,7 %**. Medzimesačne sa priemyselná produkcia po zohľadnení sezónnych vplyvov (v septembri 2020 oproti augustu 2020) zvýšila o 3,3 %.

Najvýznamnejšie celkový výsledok produkcie ovplyvnil pokles vo výrobe elektrických zariadení o 7,5 % a vo výrobe strojov i. n. o 6,1 %. Po štyroch mesiacoch vysokých rastov spôsobených minuloročnou odstávkou u jedného z producentov, nastal pokles aj vo výrobe koksu a rafinovaných ropných produktov o 9,9 %. Pokles o viac ako 10 % sa prejavil v dvoch zoskupeniach odvetví s nižším podielom na produkcii priemyslu, a to vo výrobe textilu a kože o 21,2 % a vo výrobe chemikálií o 14,2 %.

Súčasne celkovú produkciu ovplyvnil rast vo výrobe dopravných prostriedkov o 0,3 %. Vyššiu produkciu ako v septembri 2019 zaznamenali tiež v dodávke elektriny a plynu o 13,4 %, výrobe drevených výrobkov o 17,8 % a v ťažbe a dobývaní o 13,3 %.

Podľa hlavných priemyselných zoskupení sa v porovnaní so septembrom 2019 znížila výroba predmetov dlhodobej spotreby o 4,7 %, produkcia predmetov krátkodobej spotreby o 2,6 %, produkcia investičných prostriedkov o 1,4 % a výroba pre medzispotrebu o 0,7 %. Vyššia bola produkcia súvisiaca s energetikou o 7,8 %.¹¹

9. Vývoj cestovného ruchu v septembri 2020

Návštevnosť hotelov, penziónov a ďalších ubytovacích zariadení SR **v septembri 2020 medziročne klesla o tretinu**. Domáci návštevníci naďalej podržali cestovný ruch, s výnimkou Žilinského regiónu ich však bolo menej ako vlani. Zo zahraničia prišla iba tretina minuloročného počtu návštevníkov.

V zariadeniach cestovného ruchu sa v septembri 2020 ubytovalo viac ako 378-tisíc návštevníkov. **Medziročný pokles o 35,1 %** bol dôsledkom stále pretrvávajúcej výrazne nižšej návštevnosti zahraničných hostí, v septembri až o 66,3 %. Zahraničná klientela chýbala aj naďalej najmä v hoteloch v mestách. Hostia strávili v zariadeniach celkovo viac ako 1 milión nocí, medziročne sa ich počet znížil o 27,5 %.

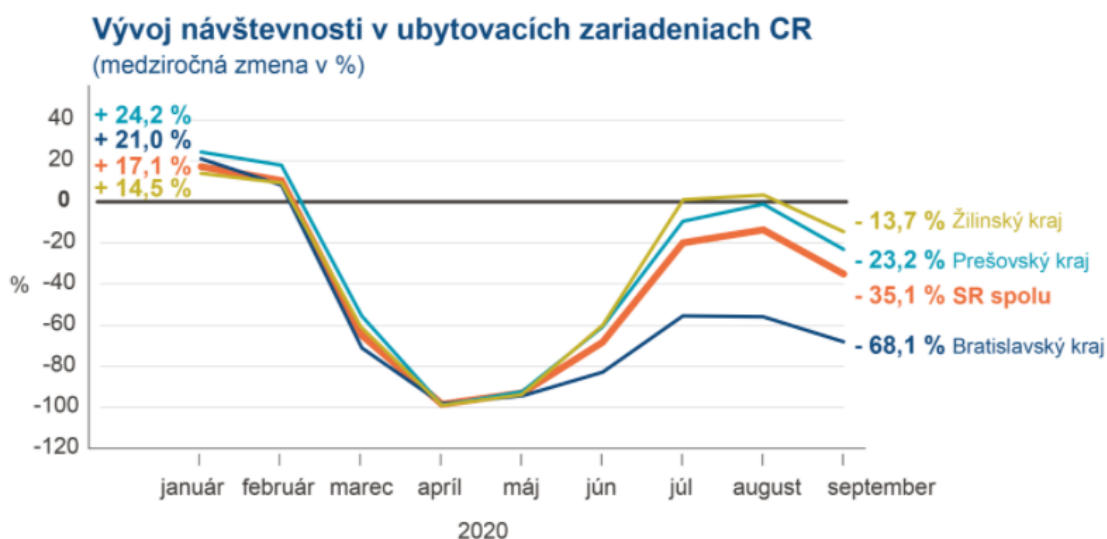
¹¹ Štatistický úrad SR, [Priemyselná produkcia v septembri 2020](#), [cit. 19.11.2020]

Minulý rok v septembri počet návštevníkov hotelov, penziónov a ďalších zariadení cestovného ruchu dosiahol takmer 600-tisíc osôb. Počet hostí sa v septembri 2020 priblížil skôr úrovni zo septembra roku 2015. Dĺžka pobytov medziročne vzrástla, a to v priemere z 2,6 noci na 2,9 noci.

V súhrne, po zohľadnení návštevnosti domácich aj zahraničných hostí, počet návštevníkov sa medziročne **najmenej znížil v Žilinskom kraji** (o 13,7 %), a to najmä vďaka regiónom Liptov, Orava a Turiec. Najnavštevovanejšie oblasti Slovenska, Žilinský a Prešovský kraj, evidovali spolu takmer 180-tisíc návštevníkov. V Prešovskom kraji, napriek tomu, že má na svojom území mnohé známe turistické lákadlá, klesol celkový počet návštevníkov o 23,2 %.

V týchto dvoch regiónoch bol zároveň najväčší počet ubytovacích zariadení a lôžok v nich. Kapacity izieb tu v septembri boli využité od 30 % do 40 %, kým napríklad v Bratislavskom a Košickom kraji len na viac ako 20 %.¹²

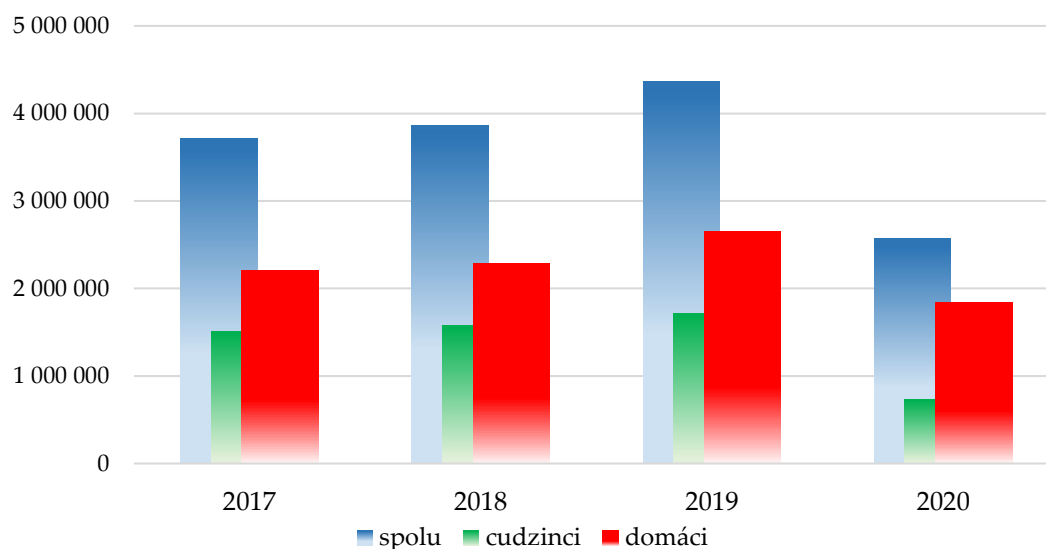
Graf č. 8: Vývoj návštevnosti v ubytovacích zariadeniach v roku 2020



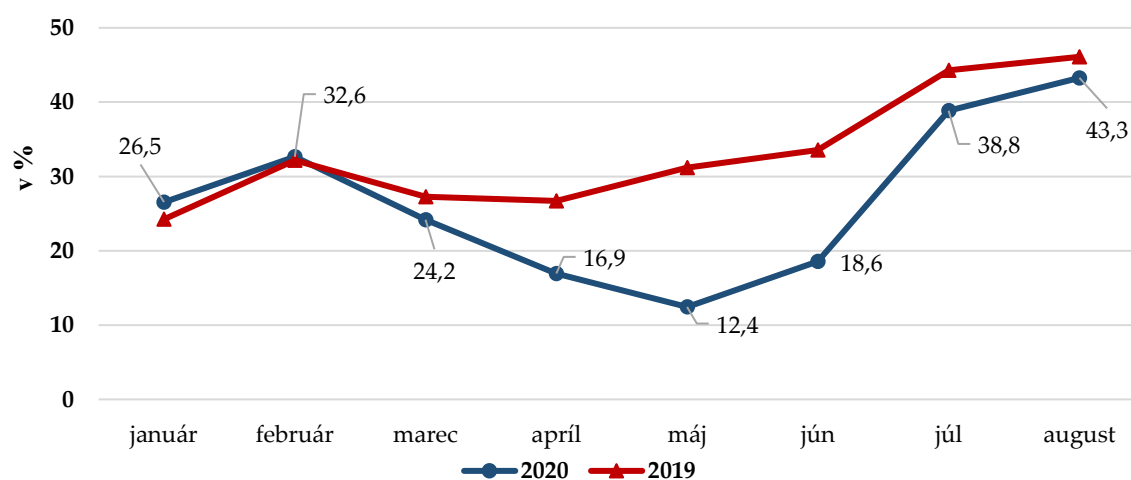
Zdroj: Štatistický úrad SR

¹² Štatistický úrad SR, Vývoj cestovného ruchu v ubytovacích zariadeniach SR v septembri 2020, [cit. 24.11.2020]

Graf. č. 9: Počet návštevníkov za mesiace január až august



Graf č. 10: Využitie stálych lôžok za mesiace január až august



Tabuľka č. 6: Využitie stálych lôžok za mesiace január až august (v %)

mesiac	2020	2019
január	26,5	24,2
február	32,6	32,2
marec	24,2	27,3
apríl	16,9	26,7
máj	12,4	31,2
jún	18,6	33,5
júl	38,8	44,3
august	43,3	46,1

Zdroj: Ministerstvo dopravy a výstavby SR¹³

¹³ Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Sekcia cestovného ruchu – poskytnuté podklady emailom, [cit. 19.11.2020]

10. Saldo štátneho rozpočtu

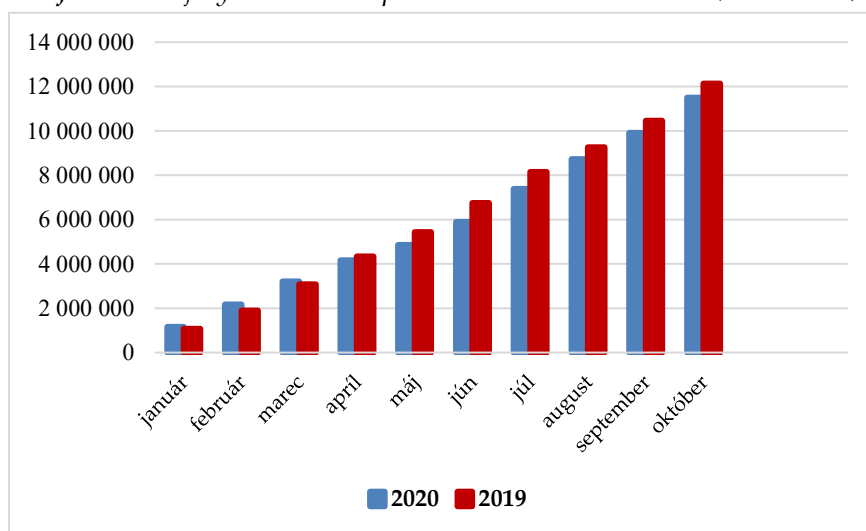
Príjmy štátneho rozpočtu k 31.10.2020 boli **11 498 911 tis. EUR** o 626 648 tis. EUR nižšie ako počas októbra minulého roku (12 125 559 tis. EUR), kým októbrové **výdavky** **16 274 422 tis. EUR** sú v porovnaní s vlaňajšími októbrovými výdavkami (13 724 313 tis. EUR) o 2 550 109 tis. EUR vyššie.¹⁴

Tabuľka. č. 7: Priebežné plnenie štátneho rozpočtu 2020

2020						
Dátum	Príjmy		Výdavky		Schodok/Prebytok	
	tis. EUR	% plnenia	tis. EUR	% plnenia	tis. EUR	% plnenia
31.1.	1 156 913	8,0528	1 251 738	4,7560	-94 825	0,79333
29.2.	2 174 869	15,1385	2 895 881	11,0029	-721 012	6,03224
31.3.	3 207 064	22,3232	4 752 564	18,0574	-1 545 500	12,9302
30.4.	4 166 079	28,9986	6 585 549	25,0219	-2 419 470	20,2421
31.5.	4 855 013	33,7941	7 991 174	30,3626	-3 136 161	26,2382
30.6.	5 893 703	41,0240	9 803 459	37,2484	-3 909 755	32,7104
31.7.	7 388 186	51,4266	11 221 303	42,6356	-3 833 117	32,0692
31.8.	8 720 341	60,6993	12 707 405	48,2820	-3 987 064	33,3571
30.9.	9 913 120	69,0018	14 578 822	55,3925	-4 665 702	39,0349
31.10.	11 498 911	80,0400	16 274 422	61,8351	-4 775 511	39,9528
Štátny rozpočet roku 2020	14 366 447		26 319 081		-11 952 634	

Zdroj: [Ministerstvo financií Slovenskej republiky](#).

Graf č. 11: Príjmy štátneho rozpočtu v rokoch 2019 a 2020 (v tis. EUR)



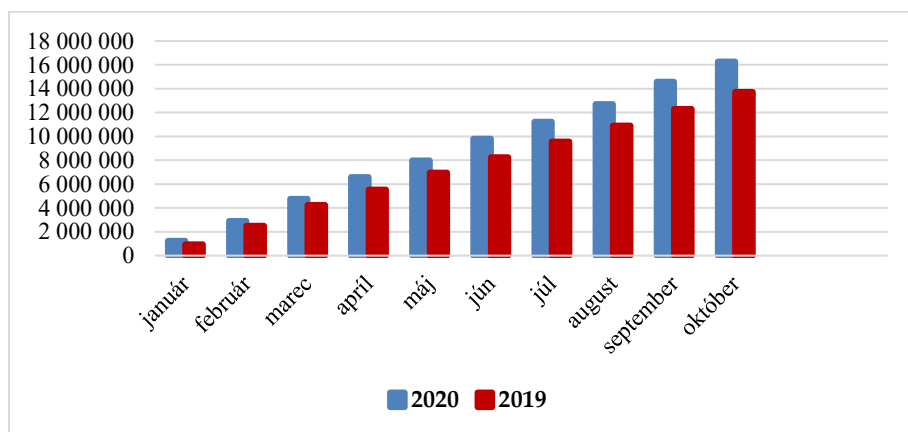
¹⁴ Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Priebežné plnenie štátneho rozpočtu. Dostupné na: <https://www.mfsr.sk/sk/financie/statne-vykaznictvo/priebezne-plnenie-statneho-rozpocetu/>, [cit. 19.11.2020]

Tabuľka. č. 8: Porovnanie príjmov, výdavkov a schodku štátneho rozpočtu v rokoch 2019 a 2020

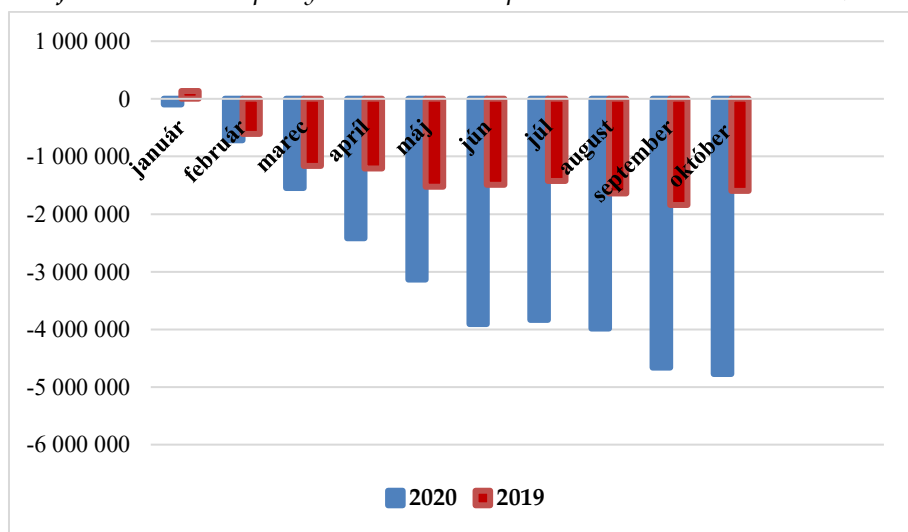
Mesiac	Príjmy 2020	Príjmy 2019	Výdavky 2020	Výdavky 2019	Schodok/ Prebytok 2020	Schodok/ Prebytok 2019
Január	1 156 913	1 069 153	1 251 738	934 740	-94 825	134 414
Február	2 174 869	1 899 470	2 895 881	2 505 384	-721 012	-605 914
Marec	3 207 064	3 077 587	4 752 564	4 243 184	-1 545 500	-1 165 597
Apríl	4 166 079	4 331 054	6 585 549	5 537 833	-2 419 470	-1 206 779
Máj	4 855 013	5 425 916	7 991 174	6 950 385	-3 136 161	-1 524 469
Jún	5 893 703	6 751 365	9 803 459	8 242 994	-3 909 755	-1 491 629
Júl	7 388 186	8 144 154	11 221 303	9 570 799	-3 833 117	-1 426 644
August	8 720 341	9 259 597	12 707 405	10 898 798	-3 987 064	-1 639 202
September	9 913 120	10 455 484	14 578 822	12 296 333	-4 665 702	-1 840 849
Október	11 498 911	12 125 559	16 274 422	13 724 313	-4 775 511	-1 598 754

Zdroj: [Ministerstvo financií Slovenskej republiky](#).

Graf č. 12: Výdavky štátneho rozpočtu v rokoch 2019 a 2020 (v tis. EUR)



Graf č. 13: Schodok/prebytok štátneho rozpočtu v rokoch 2019 a 2020 (v tis. EUR)



11. Vývoj zahraničného obchodu

Zahraničný obchod Slovenska **vykázal v septembri druhý najvyšší prebytok od roku 2010** vďaka výrobe motorových vozidiel, návesov a prívesov. Vývoz zo Slovenska bol v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku vyšší už štvrtý mesiac po sebe a v septembri dosiahol najvyššiu hodnotu v tomto roku. Dovoz bol naďalej medziročne nižší.

V septembri 2020 prevýšil vývoz tovaru zo Slovenska celkový dovoz o 707,9 mil. EUR, čo je druhá najvyššia hodnota po tohtoročnom júnovom rekorde za posledných 10 rokov. Najväčší vplyv na septembrovú bilanciu mal najmä zvýšený vývoz automobilov.

Podľa predbežných výsledkov Štatistického úradu SR dosiahol celkový vývoz tovaru hodnotu 7,3 mld. EUR, pri medziročnom raste o 3,4 %. Celkový dovoz tovaru bol v septembri medziročne nižší o 4,9 % a dosiahol 6,5 mld. EUR. Vysoká hodnota kladného salda zahraničného obchodu v septembri bola dvojnásobne vyššia ako v auguste a päťnásobne vyššia ako v rovnakom období minulého roka.¹⁵

Tabuľka. č. 9: Sezónne očistené údaje zahraničného obchodu v roku 2020 podľa mesiacov

Ukazovateľ		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Celkový dovoz	mil. Eur	6 722,7	6 500,8	5 958,8	4 046,1	4 510,4	5 856,3	6 176,8	6 401,4	6 210,7
	index	99,5	98,7	87,7	60,8	67,2	88,2	93,6	99,7	92,7
Celkový vývoz	mil. Eur	6 883,1	6 849,8	5 340,3	3 612,8	4 578,2	6 335,8	6 626,2	6 971,3	7 017,9
	index	99,3	100,9	79,1	54,2	68,9	95,6	101,2	105,6	106,1
Saldo - mesačné	mil. Eur	160,4	349,0	-618,5	-433,3	67,8	479,5	449,4	569,8	807,3
Saldo - kumulované	mil. Eur	160,4	509,4	-109,1	-542,4	-474,6	4,9	454,3	1 024,1	1 831,4

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#).

¹⁵ Štatistický úrad SR, [Vývoj zahraničného obchodu v septembri a za deväť mesiacov roku 2020](#), [cit. 19.11.2020]

12. Použité zdroje

1. Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Sekcia cestovného ruchu – poskytnuté podklady emailom, [cit. 19.11.2020]
2. Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Priebežné plnenie štátneho rozpočtu. Dostupné na: <https://www.mfsr.sk/sk/financie/statne-vykaznictvo/priebezne-plnenie-statneho-rozpocetu/>, [cit. 19.11.2020]
3. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Nezamestnanosť v októbri, Dostupné na: <https://www.employment.gov.sk/sk/informacie-media/aktuality/nezamestnanost-oktobri-opat-klesa-odzrkadluje-ucinnost-pomoci-zamestnavatelov-zamestnancov.html>, [cit. 24.11.2020]
4. Štatistický úrad SR. Databáza DATAcube. Dostupné na: <http://datacube.statistics.sk/>, [cit. 19.11.2020]
5. Štatistický úrad SR, [Hrubý domáci produkt v 2. štvrťroku 2020](#), [cit. 19.11.2020] Štatistický úrad SR, [Rýchly odhad HDP a zamestnanosti podľa ESA 2010 v 3. štvrťroku 2020](#), [cit. 19.11.2020]
6. Štatistický úrad SR, [Nezamestnanosť v 2. štvrťroku 2020](#), [cit. 19.11.2020]
7. Štatistický úrad SR, [Zamestnanosť v 2. štvrťroku 2020](#), [cit. 19.11.2020]
8. Štatistický úrad SR, [Zamestnanosť a priemerná mesačná mzda vo vybraných odvetviach v septembri 2020](#), [cit. 19.11.2020]
9. Štatistický úrad SR, [Priemerná mesačná mzda zamestnanca národného hospodárstva v 2. štvrťroku 2020](#), [cit. 24.11.2020]
10. Štatistický úrad SR, [Harmonizované indexy spotrebiteľských cien v októbri 2020 a Vývoj jadrovej a čistej inflácie v októbri 2020](#), [cit. 19.11.2020]
11. Štatistický úrad SR, [Stavebná produkcia v septembri 2020](#), [cit. 19.11.2020]
12. Štatistický úrad SR, [Priemyselná produkcia v septembri 2020](#), [cit. 19.11.2020]
13. Štatistický úrad SR, [Vývoj cestovného ruchu v ubytovacích zariadeniach SR v septembri 2020](#), [cit. 24.11.2020]
14. Štatistický úrad SR, [Vývoj zahraničného obchodu v septembri a za deväť mesiacov roku 2020](#), [cit. 19.11.2020]